

«ԿԱԹՆԱՂԲՅՈՒՐ»—ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԲԱՅՈՒՄԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒՅՈՒՄ

Սեպտեմբերի 24-ին՝ կիրակի օրը, աղոթքով, ս. պատարագի մատուցմամբ ու հայրապետական օրհնությամբ, հանդիսավոր իրադրության մեջ կատարվեց Մայր Աթոռի շրջափակում, արևելյան մեծ դարպասի մոտ, դեպի Մայր տաճար տանող ճանապարհի հարավային մասում, «Կաթնաղբյուր»—հուշարձանի բացումը՝ նվիրատվությամբ քնիկ քղեցի, ամերիկահայ Ստեփան Տեր-Գրիգորյանի, ի հիշատակ Տեր-Գրիգորյան գերդաստանի ննջեցյալների և 1915 թվականի Շոտլենդ նահատակված շուրջ քսանութ հարազատների և իրենց հայրենական այգու՝ «Կաթնաղբյուրի»:

Օրվա հանդիսավոր ս. պատարագը մատուցում է ուխտավորաբար Մայր Աթոռում գտնվող տ. Գնել եպ. Ճերենյանը, որը և «Հայր մեր»-ի ժամանակ քարոզում է «Ռիսուրս դիք և կատարեցեք» բնաբանով:

Հավարտ ս. պատարագի Վեհափառ Հայրապետի նախագահությամբ կատարվում է հոգեհանգստյան հատուկ կարգ՝ նվիրատվի ծնողների, հարազատների և Տեր-Գրիգորյան և Պարսյան ընտանիքների ննջեցյալների հիշատակին նվիրված:

Եկեղեցական արարողության ավարտին, Վեհափառ Հայրապետը թափոթով, աղոթքով ու շարականով առաջնորդվում է «Կաթնաղբյուր»—հուշարձանի մոտ՝ կատարելու համար աղբյուրի հանդիսավոր բացումը, խոտներամ հավատացյալ ժողովրդի և ԱՄՆ-ից, Ֆրանսիայից, Իտալիայից, Լիբանանից ժամանած ուխտավորների ներկայությամբ:

Մայր Մաշտոցից կատարվում են շինության կառուցման և կանգուն մնալու մասին համապատասխան աղոթքներ ս. գրական ընթերցումներ, երգվում՝ շարականներ: Այսպես

Վեհափառ Հայրապետը ընդհանուր խանդավառության և ծափերի մեջ կտրում է ժապավենը և նույն րոպեին հոսում է նորակերտ աղբյուրի ջուրը՝ որպես օրհնություն, որպես բարիք և կենդանություն:

Մայր Աթոռի լուսարարապետ տ. Հայկազուն արքեպիսկոպոսը իր բովանդակալից ելույթում քացատրում է օրվա հանդիսության նշանակությունը՝ ոգեկոչելով նաև հիշատակը Տեր-Գրիգորյան գերդաստանի նահատակ ննջեցյալներին, որոնց հիշատակին և հայրենական Քրի թաղաքի ու այգու հավերժության համար կանգնեցվել է «Կաթնաղբյուր»-ը հայրենի հողի վրա, ս. Էջմիածնի նվիրական կամարների ներքո:

Չափազանց հուզիչ ու տպավորիչ էր նվիրատվի՝ 80-ամյա ծերունազարդ Ստեփան Տեր-Գրիգորյանի շնորհակալության և երախտագիտական խոսքը ողողված Հայոց Հայրապետի և հայրենի կառավարության, ընթերցված դողդոջուն ձայնով, բայց տիրական հավատքով և հայրենասիրությամբ:

«Վեհափառ Հայրապետ,

Հոգևոր Հայրեր,

Քույրեր, Եղբայրներ,

Պանդխտությանս 58 տարիներու ահավոր ու անողոր հարվածներեն առողջությունս վտանգված, թժկական թելադրությամբ պարտավոր էի գգուշանալ երկար ու հեռավոր ճամփորդութենե մը: Սակայն կրկին Հայաստանը այցելելու և նորեն մայր հայրենիքը տեսնելու և ս. Էջմիածնի մեջ աղոթելու ջերմ ու վառ բաղձանքս մեղմացուց թժկական պատվերը, և ահա Էջմիածնա գրկին մեջ հանելի երագի մը իրականացումը կապիմ այնքան խանդավառորեն:

Հայկական Մեծ եղեռնի արյունոտ տարի-

Երեւն քիչ հետո, 1918 թվականին, ցավագին իրողությունը խորապես ցնցեց հոգեկան ամբողջությունն, երբ բարբարոս ու ոճրածին թուրքին կողմն խժոժորեն նահատակված մեկուկես միլիոն արյունակիցներու մեջ ես

առտանի սրբազան հողին վրա:

Եղեռնեն կես դար հետո, այս համեալ-հաղորդությունն խոնարհաբար հայտնեցի յեր շնորհազարդ Վեհափառ Հայրապետին՝ Տ. Տ. Վազգեն Ա կաթողիկոսին:

Աղբյուր-հուշարձանի հանդիսավոր բացումը

ալ ունեցա գերդաստանիս 28 անդամներու անմոռանալի կորուստը, երեխաներեն մինչև 93 տարեկանը:

Նաև հիմնովին քանդված տուն-տեղ, կալվածք ու համանուն կաթնաղբյուրը մեր, որ գոյություն առած էր գերդաստանիս նահապետ մեծ հորս՝ տեր Գրիգոր ավագ քահանայի ձեռամբ ծննդավայր Քղի քաղաքի մերձակա բարձրադիր լեռան ստորոտը: Աղբյուր մը, որուն օրհնչալ ջրովը շաղախված էր հարազատներուս միսն ու ոսկորը դարերե ի վեր:

Հետևաբար, բազմանդամ գերդաստանիս որպես մեկ վերապրող սգակիր անդամը՝ նվիրական պարտականություն զգացի զոհողության ու նվիրումի ամեն գնով, արժանավոր հուշարձանով մը հավերժացնել հարազատներուս քաղցր հիշատակը մայր Հա-

Այսօր՝ այս պահուս, գերազանցորեն երջանիկ կզգամ, որ Նորին Արքայությունը Իր և հայրենի կառավարության բարեհաճությամբ ընդունեց խնդրանքս՝ իրականացումովը այս կաթնաղբյուր-հուշարձանին, հոգեկան անհուն գոհունակություն պարգևելով ինձ: Եվ վստահաբար գերդաստանիս հավետ բաժնրված ննջեցյալներու չարչարված հոգիներըս ալ պիտի հրճվին այս հիշատակարանի օրհներգությամբ:

Այժմ երախտագիտական խոր զգացումով համակված, անհուն շնորհակալություններս կհայտնեմ մեր շնորհազարդ Հայրապետին՝ Տ. Տ. Վազգեն Ա կաթողիկոսին, և հայրենի կառավարության, որոնց բարի ու ազնիվ կամեցողությամբ կարելի եղավ իրականացնել այս կաթնաղբյուր-հուշարձանի կառուցումը ս. Լջմիածնա նվիրական հողին վրա:

Թող հաշվետ ապրի հաշվ ժողովուրդը, Հայաստանի կառավարությունը և Հայոց Հայրապետը:

Ստեփան Տեր-Գրիգորյանը ընթերցում է իր երախտագիտական խոսքը

Հանդիսության պաշտոնական բացումից հետո, Վեհափառ Հայրապետը մոտենում է աղբյուր-հուշարձանին և ըմպում նրա սառնորակ ջուրը՝ «Հոգեոց» արտասանելով հաշվ ժողովրդի բոլոր նահատակների հիշատակին:

«Այն էք ջուր ուրախության լաղերացն փրկության (Եսայ. ԺԲ. 3):

Աղբյուր-հուշարձանի վրա փորագրվել է հետևյալ արձանագրությունը.

Ի հայրապետության Տ. Տ. Վազգեն Ա. կաթողիկոսի, 1967 թվականին կառուցվեց սույն աղբյուր-հուշարձանը՝ նվիրատվությամբ ամերիկահայ Ստեփան Տեր-Գրիգորյանի, ի

հիշատակ քղեցի նահապետ Գրիգոր ավագ քահանա Պարսյանի, մեծ հոր՝ Ավագի, ծընողների՝ Մանուկ և Ազիզ Տեր-Գրիգորյանների, 1915 թվականի Եղեռնին նահատակված քաննուր հարազատների և նրանց հայրենական այգու՝ «Կաթնաղբյուր»-ի:

Աղբյուր-հուշարձանի հեղինակն է վատակալիոր ճարտարապետ Ռաֆայել Իսրայելյանը, շինարար-ճարտարապետը՝ Ծիրվան Խաչատրյանը՝ Մայր Աթոռի ինժեները, վարպետ քարտաշները՝ Հրաչիկ Ստեփանյանը, Դավիթ Դավթյանը և Սարգիս Բոգոյանը:

Ժամը 3-ին, վեհաբանում, օրվա հանդիսության պատվին, ընդունելություն էր կազմակերպված, որին հրավիրված էին Մայր Աթոռի միաբանությունն ու Գերագույն հոգևւոր խորհրդի անդամները, ուխտավորաբար ս. Էջմիածնում գտնվող հյուրերը, այդ թվում՝ Կանադայի առաջնորդական փոխանորդ տ. Վաչե վրդ. Հովսեփյանը, ԱՄՆ-ի արևելյան թեմի առաջնորդական փոխանորդ տ. Վազգեն վրդ. Գրալլերսդզյանը, Մայր Աթոռի բարերար Երվանդ Հուսիսյանը (Միլանոյից), տեղ և տիկին Արծրուն-Էլիզա Ջրբաշյանները (Մարսելից), բանաստեղծ-գրող Արամայիս Մրասյանը (Միլանոյից), Ստեփան Տեր-Գրիգորյանը և Հակոբ Թորոյանը, Հակոբ Նազրյանը (Ամերիկայից), երաժշտագետ Աշոտ Պատմագրյանը և հասարակական գործիչ Փանոս Թիթիզյանը (Լիբանանից), Կարապետ Փափագյանը (Պլովդիվից) և այլ հյուրեր:

Ընդունելության ժամանակ Վեհափառ Հայրապետը ս. Գրիգոր Լուսավորչի Առաջին կարգի շքանշանով զարդարեց կուրծքը «Կաթնաղբյուր»-հուշարձանի նվիրատու Ստեփան Տեր-Գրիգորյանի կուրծքը:

Ձերմ մթնոլորտում ելույթներ ունեցան ճարտարապետ Միքայել Մազմանյանը, Աշոտ Պատմագրյանը և Փանոս Թիթիզյանը: Վեհափառ Հայրապետին ողջված խորունկ երախտագիտության և շնորհակալության սրտառու խոսք ասաց Ստեփան Տեր-Գրիգորյանը:

Ընդունելությունը վերջացավ Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ:

